

omlægge forskningen til forskning i pesticidfri dyrkningsmetoder. Tværtimod burde der iværksættes en større forskningsindsats for at finde afløserne for de plantebeskyttelsesmidler og kemikalier, som umiddelbart er skadelige, og det er også noget, producentorganisationerne er i gang med på nuværende tidspunkt. Forskningen må samtidig ske i samarbejde med landbruget, industrien og myndighederne, og målet må være, at farligheden af såvel plantebeskyttelsesmidler som kemikalier reduceres mest muligt.

Med hensyn til det sidste forslag om en Vandfond vil det blot være med til at øge kontrollen og bureaukratiet, og det vil koste en masse penge, som ikke vil forbedre vandets kvalitet væsentligt. Vi har faktisk aldrig haft så godt og rigeligt med drikkevand som i dag. Det er en kendsgerning, at vi alle sammen kan få godt drikkevand til daglig, og det tror jeg også vi fortsat vil kunne få.

Til sidst vil jeg bare gentage noget, som er blevet sagt til mig, og som jeg mener er ganske rigtigt: Gift skal der til, om livet skal gro! Der er slet ingen tvivl om, at det er rigtigt.

Elsebeth Gerner Nielsen (RV):

Pesticider er gift, og ingen pesticider er ufarlige. Hvis de var det, ville de ikke virke, og derfor drejer det sig om at komme af med dem hurtigst muligt.

Derfor har regeringspartierne nu fremsat et forslag om pesticidafgifter, og samtidig er der igangsat en revurdering af en række pesticider, som skønnes særlig farlige. En række af dem er allerede taget ud, og om kort tid vil vi se andre pesticider forsvinde fra markedet. Med andre ord går vi i den rigtige retning, og ligesom Enhedslisten er jeg enig i, at det ikke gjorde noget, at afviklingen af pesticiderne blev speedet op.

Set i lyset af de katastrofale virkninger for liv og fertilitet, som en række stoffers østrogene virkninger skønnes at have, kan det næsten ikke gå hurtigt nok med at få afviklet pesticiderne. Derfor fremlægger regeringen – i overensstemmelse med dagsordenen fra den 22. november 1994 om inddragelse af økologisk drift som en del af strategien for et pesticidfrit grundvand – i dag en plan, som giver det økologiske landbrug langt bedre vilkår. Ligeledes foregår revurderingen af en række pesticider med højeste hastighed.

Når jeg alligevel ikke kan tilslutte mig Enhedslistens forslag om en afvikling over 10 år,

skyldes det, at jeg ikke tror, det kan lade sig gøre. Landbrugskulturen tillader det ganske enkelt ikke. Hele det danske landbrug er bygget op på at skulle producere stadig mere ensartede produkter, hvor størstedelen eksporteres som ren råvare. 60 pct. af de næsten 20 millioner svin, vi eksporterer, køres over grænsen som hele eller halve grise.

Vores eksport er baseret på, at vores varer skal være så billige som muligt. Vi konkurrerer behårdt på prisen og dermed på marginalomkostningerne, og en omlægning til økologisk drift vil kræve en kolossal mentalitetsændring. I stedet for at konkurrere på marginalomkostninger skal man til at konkurrere om segmentkunder, som er parat til at betale noget mere for varerne og for den etiske og miljømæssige side af produktionen, og som altså ikke går rent efter prisen. Den kundekreds findes også på eksportmarkedet, bl.a. i England og Tyskland, men i Danmark har vores afsætningsled for landbrugsprodukter ikke tradition for at henvende sig til den kundekreds.

Vi har langt hen ad vejen gjort dansk landbrugsproduktion til slave af masseforbrugeren, som bare vil have varerne billigst muligt. På sigt kunne – *kunne* siger jeg – det også blive dansk landbrugs død, i hvert fald det landbrug, jeg mener vi skal have. På sigt kan vi nemlig ikke klare konkurrencen på marginalomkostninger. Når først de østeuropæiske lande begynder at sende landbrugsprodukter til Vesteuropa, får vores bacon hurtigt ben at gå på. Nu dør dansk landbrug selvfølgelig ikke, for vi og landbruget er jo båret af andelsbevægelsen, og dansk landbrug har før klaret store omvæltninger.

Der er mange tendenser, som rækker i den rigtige retning: Øget økologisk landbrug, stadig vækst i forædling og bearbejdning af landbrugsproduktionen, frilandsgrisene osv. Mange steder er man ved at erkende, at dansk landbrug skal overleve på den eftertænksomme og kvalitetsbevidste forbrugers præmisser, og det er den udvikling, jeg mener vi fra politisk side skal forsøge at understøtte, selv om en overordentlig stor del af indsatsen nødvendigvis må gøres af landmændene selv.

Men det kulturskred, vi har brug for, og den kolossale omstilling af hele vores afsætningsstrategi for landbrugsproduktion kan vi ikke ændre på 10 år, og derfor kan vi desværre nok heller ikke fjerne pesticiderne inden for 10 år. Selvfølgelig kunne vi vælge at spille med musklerne og vedtage Enhedslistens forslag, men jeg